

**Nota informativă la proiectul hotărîrii Guvernului
cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect este elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Scopul proiectului constă în facilitarea activității mediului de afaceri din domeniul turismului, inclusiv în baza recomandărilor <i>Cărții Albe pentru reforma cadrului normativ-regulatoriu al industriei turismului din Republica Moldova (în continuare – Cartea Albă)</i>. Cartea Albă reprezintă un studiu amplu al cadrului normativ în domeniul turismului din Republica Moldova, în analiză comparativă cu țările din regiune, cu prezentarea experienței internaționale pe diferite aspecte de reglementare. Obiectivul de bază al acesteia este elaborarea soluțiilor optime pentru reglementarea sectorului turismului, bazate pe evaluarea situației curente, analiza impactului de reglementare și aplicarea bunelor practici internaționale. Astfel, urmare a elaborării Cărții Albe, au fost formulate un șir de propuneri de amendare a cadrului normativ în domeniul turismului, care au stat la baza proiectului propus spre examinare.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Principalele aspecte ale modificărilor se referă la facilitării activității mediului de afaceri în domeniul turismului. În acest sens, se propune: 1) excluderea obligativității modelului contractului turistic, ceea ce va oferi agenților economici posibilitatea de a diversifica conținutul contractului, în dependență de prevederile contractelor de colaborare cu agenții economici-parteneri, respectînd, în același timp, cerințele obligatorii prevăzute de Codul Civil; 2) includerea în uz a noțiunii ”pachet de servicii excursioniste”. În Republica Moldova, care este un stat mic ca și dimensiuni geografice, o bună parte din activitatea turistică are la temelie activitățile de organizare a excursiilor. De regulă, excursiile contribuie în mare măsură la dezvoltarea turismului intern. Acestea sunt incluse în pachete care conțin transport și alimentație, însă durata acestora, de regulă, nu depășește 24 de ore și nici nu includ cazare de cel puțin o noapte, respectiv, nu se încadrează în noțiunea clasică de pachet de servicii turistice, utilizată de Directiva (UE) 2015/2302. În același timp, dezvoltarea turismului intern reprezintă condiția principală de dezvoltare a turismului într-o anumită țară. Respectiv, dezvoltarea turismului intern și receptor constituie obiectivul general al Strategiei de dezvoltare a turismului ”Turism 2020”. 3) excluderea obligativității voucherului turistic. Voucherul, ca document de strictă evidență este depășit în timp, deoarece în voucher se repetă informația din contractul de servicii turistice, iar în condițiile comerțului electronic, voucherul poate fi considerat un impediment care încetinește procesul de încheiere a contractelor; 4) excluderea obligativității perfectării asigurării de călătorie prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor. La moment, turistul este obligat să ia polița de asigurare pentru călătorie de la turoperator sau agenție de turism, inclusiv în cazurile cînd turistul deține deja o poliță de la o companie de asigurări din țară sau de peste hotare. Excluderea obligativității de a lua polița pentru

asigurarea de călătorie doar de la turoperatori și agenții de turism va oferi consumatorilor de servicii turistice mai multă libertate de alegere a serviciilor de asigurare;

5) excluderea obligativității clasificării după nivelul de confort (categorii) a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de servire a mesei.

Pînă în anul 2017 clasificarea structurilor de primire turistică a fost obligatorie. În rezultatul reformelor cadrului normativ, în scopul diminuării poverii statului asupra agenților economici, clasificarea structurilor de cazare a devenit benevolă, ceea ce poate fi apreciat drept un aspect pozitiv. În același timp, clasificarea a rămas obligatorie pentru unitățile de alimentație publică din cadrul structurilor de cazare. Astfel, articolul 11, alin. (1) din Legea 231/2010 cu privire la comerțul interior prevede: ”*Alimentația publică se desfășoară în unități specializate, care se clasifică pe tipuri în dependență de serviciile prestate consumatorilor. Unitățile de alimentație publică încadrate în structuri de primire turistică se clasifică și pe categorii*”. Mai mult, Codul contravențional prevede sancțiuni pentru unitățile de alimentație publică din cadrul structurilor de cazare, care nu sunt clasificate sau nu respectă cerințele pentru clasificare (art. 273, alin 12). Consecvent, menționăm că clasificarea pe categorii nu este obligatorie pentru alte unități de alimentație publică care nu sunt încadrate în structuri de cazare. În scopul excluderii concurenței neloiale dintre unitățile de alimentație amplasate în structurile de cazare și cele aflate în afara structurilor de cazare se propun modificările de rigoare în Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior și la Codul contravențional nr. 218/2008.

6) contracararea fenomenului de afișare a categoriei unității de cazare fără deținerea certificatului de clasificare a structurii de primire turistică, contribuind astfel la combaterea concurenței neloiale;

7) oferirea ghizilor de turism, caselor rurale, dar și prestatorilor de unele servicii de agrement (master-clasuri gastronomice, activități artistice și sportive din cadrul programelor turistice) a posibilității de a activa în baza patentei. Date fiind complexe și complicate tipurile de raportări și achitări impozite și taxe, inclusiv utilizarea aparatului de casă, de multe ori ghizii de turism evită înregistrarea unei anumite forme juridice de activitate. Oferirea unei posibilități simplificate de activitate, cum ar fi patentă, ar contribui la aducerea în albia legală a activității ghizilor de turism și la sporirea interesului de a practica această activitate;

Totodată, remarcăm că noțiunea de ”casă rurală” a fost inclusă în legislație în anul 2018. Este vorba de casa proprie, care poate fi oferită ocazional de către gospodar pentru cazare contra plată. În țările europene, inclusiv în țările vecine, acest tip de servicii este foarte răspîndit. În Republica Moldova, fiind un tip nou de serviciu turistic, casa rurală este foarte puțin inclusă în ofertele turistice, unul din motive fiind procedura complicată de înregistrare a activității de antreprenoriat, în raport cu veniturile pe care le poate obține din această activitate. Deoarece serviciile turistice propuse de casa rurală poartă caracter ocazional, este binevenită oferirea unor proceduri simplificate de activitate, pe care le conține patentă;

Suplimentar, sunt de menționat diferite servicii culturale, sportive și de agrement, care se includ, de regulă, în pachetul de servicii turistice, care nu sunt generatoare de venituri mari, în schimb, oferă diversitate și atractivitate ofertei de servicii turistice. Este vorba de master-clasuri gastronomice, activități artistice și sportive din cadrul programelor turistice, pentru prestarea cărora, de asemenea, se propune utilizarea patentei;

8) excluderea obligativității deținerii de către angajații în domeniu a diplomei de studii în turism sau a certificatului de perfecționare profesională. La moment, Legea nr. 352/2006 prevede

obligația de perfecționare profesională o dată la 3 ani pentru personalul încadrat în industria turistică. De asemenea, legea prevede o cerință de vechime în muncă în industria turismului de cel puțin 2 ani pentru absolvenții cursurilor de perfecționare profesională care pretind la funcția de director/administrator. Abrogarea cerințelor menționate are menirea să simplifice condițiile privind desfășurarea activității în domeniul turismului;

9) extinderea listei autorităților, a persoanelor fizice și juridice cărora li se oferă dreptul de a crea centre de informare turistică, acordând astfel posibilitatea de a promova potențialul turistic local.

5. Fundamentarea economico-financiară

Prezentul proiect nu are impact negativ nici asupra mediului de afaceri, nici asupra bugetului.

Impactul pozitiv poate fi evidențiat sub mai multe aspecte, printre care:

- contribuțiile la bugetul de stat care sunt așteptate în rezultatul includerii în circuitul turistic a caselor rurale ce vor oferi servicii turistice, inclusiv culturale și de agrement, în spațiul rural;
- majorarea veniturilor la bugetul de stat în rezultatul aducerii în albia legală a activității ghizilor de turism;
- sporirea atractivității privind inițierea afacerilor în domeniul turismului în rezultatul simplificării condițiilor de activitate și diversificării ofertelor turistice, etc.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prezentului proiect va necesita modificarea Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcții de cazare și de servire a mesei și Hotărârii Guvernului nr. 1470/2001 cu privire la utilizarea contractului turistic și a voucherului turistic.

De asemenea, proiectul de lege prevede aprobarea prin hotărâre de Guvern a Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea birourilor/centrelor de informare turistică.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Prevederile conținute în proiectul de lege propus au servit subiect de discuții și consultări multiple cu reprezentanții sectorului și autorităților publice (Parlamentul Republicii Moldova, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Centrul de implementare a Reformelor, etc.). Astfel, în anul 2018, pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii au fost organizate reuniuni cu reprezentanții asociațiilor de specialitate în domeniul turismului, mediului academic, agențiilor de turism, turoperatorilor, structurilor de primire turistică, ghizilor de turism și altor prestatori de servicii turistice, vizite de studiu, ședințe de consultare a industriei turismului în cadrul grupurilor de lucru tematice. Rezultatele consultărilor au fost reflectate în Cartea Albă privind reforma cadrului normativ-regulatoriu al industriei turismului din Republica Moldova, elaborată cu suportul Proiectului de competitivitate al USAID.

Totodată, în procesul de elaborare a proiectului de lege vizat pe parcursul anului 2019 au fost organizate o serie de consultări cu reprezentanți ai autorităților publice și ai mediului de afaceri (*informația despre consultările organizate este descrisă în AIR*).

În conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, prezentul proiect se transmite Cancelariei de Stat pentru înregistrare, după care, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, va fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților mediului de afaceri și societății civile.

În conformitate cu prevederile art. 32 al Legii nr. 100/2017 privind actele normative și art. 10 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează a fi supus consultărilor publice, și anume: - plasat pe pagina web a Ministerului Economiei și Infrastructurii, rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice; - plasat pe site-ul particip.gov.md; - discutat, după caz, în cadrul ședințelor de lucru cu reprezentanții mediului de afaceri, asociațiilor de branșă și autorităților interesate.
8. Constatările expertizei anticorupție
Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
10. Constatările expertizei juridice
Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislative va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize
În conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, la proiectul hotărârii de Guvern se anexează Analiza Impactului de Reglementare (AIR), elaborată în corespundere cu Metodologia de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1230/2006, precum și Avizul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la AIR sus-menționat.

Ministru

Vadim BRÎNZAN